

NYT om § 3 og § 4

Oktober 1994

133. Beskyttelse af branddamme og regnvandsbassiner

En amtskommune anmodede Skov- og Naturstyrelsen om en udtalelse vedrørende omfanget af beskyttelsen af branddamme og regnvandsbassiner efter naturbeskyttelseslovens § 3. Amtskommunen anmodede bl.a. styrelsen oplyse hvor meget beton, der må være i sådanne bassiner, før de ikke længere er omfattet af § 3.

Styrelsen udtalte i den anledning, at beskyttelsen af søer efter § 3 omfatter både naturligt forekommende søer og søer, der helt eller delvis skyldes menneskelig indsat, forudsat der har indfundet sig et naturligt dyre- og planteliv.

Damme og bassiner, der er konstrueret som en betonkasse, er ikke omfattet af § 3, idet der ikke vil være et naturligt dyre- og planteliv knyttet til sådanne anlæg. Hvorvidt damme og bassiner, der delvis er udført i beton eller lign, er beskyttet af § 3 må bero på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde af det dyre- og planteliv, der findes i bassinet, samt anlæggets fremtræden i øvrigt, og det er ikke muligt at angive en grænse i form af andele i for-

hold til det totale anlæg. Hvis alle sider er udført i beton, vil det dog normalt have formodningen imod sig, at der er tale om en beskyttet sø.

Branddamme og regnvandsbassiner, der måtte være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, vil som udgangspunkt kunne vedligeholdes på sædvanlig måde, uden at dette kræver en dispensation, idet sådanne arbejder normalt ikke indebærer en ændring af søens tilstand. Oprensninger, der indebærer f. eks. uddybning af bassinerne eller afgravning af bredareal vil derimod som regel kræve en dispensation fra § 3. Skov- og Naturstyrelsen har ikke udgivet særlige retningslinier for vedligeholdelse af beskyttede branddamme og regnvandsbassiner.

Der er ikke efter naturbeskyttelseslovens regler noget krav om, at der skal søges om tilladelse til etablering af nye branddamme og regnvandsbassiner, uanset om de med tiden må antages at blive omfattet af beskyttelsen efter § 3, medmindre anlæggene udføres i et i øvrigt beskyttet § 3-område, inden for bygge- og beskyttelseslinierne eller evt. i strid med fredningsbestemmelserne for et fredet område. Der er ikke hermed

taget stilling til, om der kræves tilladelse efter anden lovgivning.

(Skr. af 14/7-1994, j.nr SN 0061/ØKL-0002).

134. Beskyttelse af plantet birke- eller ellesump

En amtskommune anmodede Skov- og Naturstyrelsen om en udtalelse om, i hvilket omfang plantet birke- eller ellesump er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Styrelsen udtalte i den anledning følgende;

"Arealerne med birke- og ellesump er beskyttet som mose eller lignende, hvis størrelseskriteriet i § 3 er opfyldt. Sumparealet som sådan vil derfor være beskyttet. Styrelsen finder derimod ikke, at en bevoksning af plantede træer på arealet er omfattet af beskyttelsen. Det indebærer, at træerne kan fjernes både ved tynding og renafdrift, og at der kan foretages genplantning. Hvis det har været hidtidig praksis at indplante andre træarter, vil det også kunne ske uden dispensation i forbindelse med en gentilplantning af arealet. Er der omvendt tale om en naturlig træbevoksning på sådanne arealer, vil der ikke bestå nogen ret til genplantning, jf. afsnit 3.14. i vejledning om naturbeskyttelsesloven.

På mosearealer med plantede træer indebærer § 3-beskyttelsen, at der ikke må foretages indgreb, der ændrer områdets karakter af mose. Der må f. eks. ikke foretages dræning af arealet, uden en dispensation fra amtsrådet."

(Skr. af 14/7-1994, j.nr. SN 0061/ØKL-0002).

135. Beskyttelse af temporære søer

En amtskommune anmodede Skov- og Naturstyrelsen om en udtalelse om, i hvilket omfang temporære søer er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, belyst ved en række eksempler.

Skov- og Naturstyrelsen udtalte i den anledning følgende:

"I bemærkningerne til forslaget til naturbeskyttelsesloven er temporære søer defineret som søer, der kun er vandfyldte en del af året, typisk fra vinterperioden til hen i sommermånederne maj-juni, hvor de tørrer ud.

Disse temporære søer er ifølge vejledningen til naturbeskyttelsesloven og vejledningen om registrering af beskyttede naturtyper omfattet af § 3-beskyttelsen, forudsat at de ikke har indgået i omdrift og i øvrigt udgør en integreret del af et beskyttet område.

Amtskommunen har i den forbindelse peget på, at det i vejledningen om registrering af beskyttede naturtyper samtidig er angivet, at ved beregningen af arealet af en given sø skal der indgå både udstrækningen af den sammenhængende åbne vandflade og det tilstødende vådområde med en vegetation bestående af vand- og sumplanter (limnisk eller ydre rørsump), subsidiært det tilstødende landområde, der er uden landvegetation på grund af temporær vanddækning, d.v.s. temporær udtørret søbund.

Amtskommunen har med henvisning hertil påpeget, at der synes at

være en forskel mellem den oven for nævnte afgrænsning af de beskyttede temporære søer og det forhold, at temporær søbund kan medregnes i søarealet. På denne baggrund var det amtskommunens opfattelse, at temporære søer er beskyttet af § 3 under forudsætning af, at søen har eksisteret kontinuerligt i en årrække, og den årlige vanddækning har et sådant omfang, at der er udviklet en tydelig overgang mellem den egentlige søbund og den tilstødende landvegetation.

Skov- og Naturstyrelsen skal fremhæve, at den citerede passus fra registreringsvejledningen om beregningen af arealet af søer ikke tager sigte på temporære søer. Denne "beregningsregel" angår, som det også direkte fremgår af vejledningen, de situationer hvor der er tale om søer med et permanent vanddække eller i hvert fald søer, der normalt er vandfyldte hele året. Vejledningens bemærkninger herom tager derfor alene sigte på at angive i hvilket omfang, randzonearealerne omkring disse søer skal medtages i arealberegningen. Dette ses derfor ikke at stride mod den foretagne afgrænsning af beskyttede temporære søer.

Amtskommunen har anmodet om styrelsens vurdering af følgende 3 eksempler, som efter amtets opfattelse er omfattet af beskyttelsen som temporære søer:

1. Mergelgrave med temporært vanddække og typisk omgivet af en rand af piletræer. Bunden er stort set vegetationsløs både som følge af den temporære vanddækning og skyggeeffekten fra træerne. Mergelgraven er typisk omgivet af agerjord.

2. Vandhul der efterhånden er helt tilgroet med planter fra den limniske rørsump. Der er

intet frit vandspejl, men bunden er temporært vanddækket. Vandhullet er omgivet af agerjord.

3. Lysåbent vandhul, der er lavvandet, og som typisk helt eller delvist tørrer ud i de varmeste somre. Kan være omgivet af agerjord, der udnyttes til græsning. Vandhullet holdes lysåbent p.g.a. græsningen, og der er en tydelig overgang mellem den temporære søbund og den omgivende landvegetation. Typisk et særdeles godt "paddehul".

Efter Skov- og Naturstyrelsens vurdering kan eksempel nr. 1 og 2 ikke betragtes som beskyttede temporære søer, idet de begge er omgivet af agerjord, som indgår i omdrift. Det er herved forudsat, at vandhullerne er mindre end 2500 m², således at arealet for eksempel 2's vedkommende ikke er selvstændigt beskyttet som mose. For eksempel 2's vedkommende synes der i øvrigt at være tale om et vandhul, der har "vokset sig ud af" beskyttelsen efter § 3.

Med hensyn til eksempel nr. 3 bemærkes det, at som eksemplet er beskrevet, synes der at være tale om et vandhul, der normalt er vanddækket hele året, og som kun tørrer ud i de varmeste somre. Efter styrelsens opfattelse er der derfor næppe tale om en temporær sø, og et sådant vandhul kan derfor være omfattet af § 3-beskyttelsen. Der kan i denne forbindelse henvises til indryk nr. 51 i § 43-NYT. Er situationen derimod den, at vandhullet normalt tørrer ud i sommermånederne gør de samme betragtninger sig gældende som anført for eksempel nr. 1 og 2.

I øvrigt bemærkes, at det næppe er muligt præcist at angive, hvor grænsen går mellem temporære søer og andre søer, jfr i

øvrigt indryk nr. 129 i NYT om § 3 og § 4.

Bortset herfra deler styrelsen naturligvis den opfattelse, at temporære søer i det opdyrkede agerland ofte kan have stor betydning bl.a. som ynglelokaliteter for padder, og man skal pege på muligheden af evt. at sikre disse gennem naturforvaltningsaftaler og lign.

Amtskommunen har endvidere opstillet følgende eksempler, som efter amtskommunens opfattelse ikke er omfattet af § 3:

a. Våde lavninger på marker i omdrift. Vanddannelserne opstår som regel i vinterhalvåret, men tørrer ud i løbet af foråret og opdyrkes med jævne mellemrum.

b. Våde lavninger i skovene. Her kan der være tale om relativt hurtigt udtørrende vanddannelser, der huser et specielt dyreliv tilpasset en relativ kortvarig vanddækning. Senere på året i den mere tørre periode vil der ofte udvikles en vegetation, der afhængig af perioden med vanddækning kan være mere eller mindre præget af fugtigbundsvegetation. Der rejses til lige det spørgsmål, om disse lavninger i skove er beskyttet gennem skovlovens regler.

Skov- og Naturstyrelsen er enig i amtets vurdering af, at disse to eksempler ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Våde lavninger i skove, der begrebsmæssigt kan henregnes til en af de naturtyper, der er beskyttet efter § 3, er derimod omfattet af beskyttelsesbestemmelserne i skovlovens § 17, forudsat de pågældende arealer er fredskovspligtige."

(Skr. af 15/7-1994, j.nr. SN 0061/9-0022).

136. Status for arealer der er eller har været omfattet af aftaler med offentlige myndigheder om en særlig driftsform

To interesseorganisationer anmodede Skov- og Naturstyrelsen om udtalelser om fortolkningen af § 2 i bekendtgørelse nr. 572 af 25. juni 1992 om beskyttede naturtyper og sten- og jorddiger i forbindelse med Landbrugsministeriets iværksættelse af de nye ordninger om tilskud til miljøvenlig jordbrugsproduktion.

I henhold til § 2 i bekendtgørelse nr. 572 af 25. juni 1992 om beskyttede naturtyper m.v. er beskyttede naturtyper, der er dannet, fordi der efter aftale med en offentlig myndighed i en nærmere angivet periode er gennemført en særlig driftsform på et areal, undtaget fra bestemmelserne i lovens § 3, medmindre andet er bestemt i aftalen. Undtagelsen gælder indtil et år efter aftaleperiodens udløb, således at ejeren inden for dette tidsrum igen kan inddrage arealet i almindelig omdrift. Disse bestemmelser er i alt væsentligt en videreførelse af den ordning, der tidligere var gældende efter Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 615 af 23. august 1991, men således at ordningen omfatter alle de nu beskyttede naturtyper.

a. En interesseorganisation ønskede oplyst, om reglerne i bekendtgørelsens § 2 gjaldt for disse nye tilskudsordninger, herunder ordningen om 20-årig udtagning af dyrkning, og om de gjaldt ved fortløbende (umiddelbart sammenhængende) aftaler.

Skov- og Naturstyrelsen udtalte i denne anledning, at undtagelsesreglen i bekendtgørelsens § 2 gælder i alle tilfælde, hvor

aftale indgås med en offentlig myndighed, herunder Jordbrugsdirektoratet.

Styrelsen udtalte endvidere:

"Undtagelsen omfatter de dele af ordningerne om tilskud til miljøvenlig jordbrugsproduktion, som er relevante i denne henseende. Den gælder således også for den nævnte 20-årige ordning. Det skal dog bemærkes, at arealer, der i forbindelse med tilplantning, således som ordningen åbner mulighed for, pålægges fredskovspligt, bliver omfattet af skovlovens regler. For god ordens skyld bemærkes endvidere, at tilplantning ikke kan ske på arealer, hvor det efter andre regler i naturbeskyttelsesloven, herunder den ny "kystlov", er forbudt at foretage tilplantning.

Hvor aftale indgås med et amtsråd, skal aftalen ifølge bekendtgørelsens § 2, stk. 2, indeholde en nærmere angivelse af, i hvilken udstrækning der på det areal, aftalen omfatter, er områder, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1-3. Hvor aftale indgås med andre myndigheder, kan det også være hensigtsmæssigt at tage kontakt med amtsrådet for at få afklaret, om der er § 3-områder på det pågældende areal, idet sådanne arealer ikke er omfattet af undtagelsen i bekendtgørelsens § 2.

Undtagelsen fra den generelle beskyttelsesordning gælder også i de situationer, hvor én aftale afløses af en anden aftale med en offentlig myndighed, forudsat at den ny aftale indgås inden et år efter udløbet/ophævelsen af den foregående aftale. Såfremt den ny aftale derimod indgås et år eller senere efter udløbet af den forudgående aftale, vil et §

3-areal, der er dannet som følge af den forudgående aftale, ikke senere igen kunne omfattes af bekendtgørelsens § 2, med mindre arealet inden et år efter udløbet af den forudgående aftale er inddraget i omdrift.

b. En anden interesseorganisation anmodede om en redegørelse for forholdet mellem naturbeskyttelseslovens § 3 og status for de arealer, som hidtil har været omfattet af MFO-kontrakter, men som ikke kan inddrages under de nye tilskudsordninger.

Baggrunden for forespørgslen er, at MFO-områderne blev udpeget, før naturbeskyttelsesloven trådte i kraft. Mange af de arealer, der i dag er omfattet af en MFO-kontrakt, var på tidspunktet for kontrakternes indgåelse ikke omfattet af beskyttelsesbestemmelserne i den dagældende naturfredningslov, men er ved naturbeskyttelseslovens ikrafttræden blevet omfattet af beskyttelsen efter denne lovs § 3. I henhold til Landbrugsministeriets bekendtgørelse om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger "kan der ikke ydes tilskud til opretholdelse af arealer, for hvilke der ikke må tilføres plantebeskyttelsesmidler eller ikke må tilføres gødning efter andre love og bestemmelser eller aftale" (jf. bkg. nr. 251 af 11. april 1994 om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger § 32, stk. 1, nr. 4).

Styrelsen anførte bl.a. "at det ikke har været hensigten med undtagelsesordningen efter § 2 i den ovennævnte bekendtgørelse at indskrænke den generelle beskyttelsesordning for naturtyper.

Ordningen tager sigte på at sikre den enkelte grundejer mod, at han ved at indgå en tidsbegrænset aftale om en særlig drifts

form med en offentlig myndighed, pålægges begrænsninger med hensyn til arealets fremtidige drift efter aftalens ophør - begrænsninger som ellers ikke nødvendigvis ville have været gældende. Undtagelsesordningen gælder derfor kun for arealer, hvor det er godtgjort ved aftalens indgåelse, at de ikke var omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller tidligere naturfredningslovens §§ 43-43 b, men som "vokser sig ind i" beskyttelsen som følge af aftalens efterlevelse.

Undtagelsesordningen i § 2 tager derimod ikke direkte sigte på den situation, at et areal, mens det er omfattet af en af de nævnte aftaler, bliver omfattet af den generelle beskyttelsesordning som følge af gennemførelse af ny lovgivning.

Styrelsen er imidlertid af den opfattelse, at bestemmelsen i § 2 i disse situationer bør fortolkes på tilsvarende måde, således at arealer, der er blevet beskyttet, mens MFO-aftalen var gældende, inden 1 år efter aftalens ophør kan inddrages i almindelig omdrift, uanset hvorledes arealet blev drevet på tidspunktet for aftalens indgåelse, (på hvilket tidspunkt arealet ikke var beskyttet efter naturfredningsloven). Begrundelsen herfor er, at ejeren, såfremt en MFO-aftale ikke var gældende for arealet, ville have været berettiget til at opdyrke f.eks. en fersk eng inden den 1. juli 1992 og dermed sikre at arealet ikke blev "grebet" af beskyttelsen efter naturbeskyttelseslovens § 3."

(Skr. af 10.6.1994 og 15.7.1994, j.nr. SN 0061/9-0019).

137. Retablering og spuling af dræn

En amtskommune spurgte Skov- og Naturstyrelsen, om retablering og spuling af dræn på § 3-arealer kræver en dispensation fra § 3 i tilfælde, hvor der er tale om dræn, som ikke har været vedligeholdt over et langt tidsrum på 10-30 år. Styrelsen udtalte i den anledning udtalt følgende:

"I henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændringer i tilstanden af de beskyttede naturtyper m.v. Ved vurderingen af om en foranstaltning kræver dispensation fra § 3, skal der lægges vægt på foranstaltningernes karakter og især på, om foranstaltningerne indebærer ændringer af området og dermed af naturtilstanden.

I princippet er alle tilstandsændringer således omfattet af forbudet i naturbeskyttelseslovens § 3. Sædvanlige vedligeholdelsesarbejder i vandløb kan dog gennemføres uden dispensation fra lovens § 3, stk. 1 og 2, jf. bestemmelsen i § 3, stk. 1. Denne undtagelsesbestemmelse er indført ud fra betragtningen om, at der ved sædvanlig vedligeholdelse ikke tilsigtes nogen ændring af vandløbets skikkelse. Endvidere forudsættes det tilsvarende som efter de tidligere gældende regler i naturfredningslovens §§ 43-43 b, at beskyttelsen af de beskyttede arealer kan fortsættes i samme omfang som hidtil. Dette indebærer bl.a., at arealerne kan omlægges med samme tidsinterval som hidtil samt gødskes og sprøjtes i hidtidigt omfang.

Sædvanlig vedligeholdelse af bestående grøfter og dræn vil ligeledes kunne ske uden dispensation i det omfang og med det

interval, som har været den hidtidige praksis. Derimod vil f.eks. nydræning, nedlægning af drænrør i større dybde end hidtil og ændringer af eksisterende dræns diameter kræve en dispensation fra § 3. Der henvises herved til s. 37 i Miljøministeriets vejledning om naturbeskyttelsesloven og s. 21-22 i Miljøministeriets vejledning om registrering af beskyttede naturtyper.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvad der kan karakteriseres som sædvanlig vedligeholdelse af vandløb, som kan ske uden dispensation, har Skov- og Naturstyrelsen i sin hidtidige praksis udtalt, at hvis et vandløb ikke er blevet oprenset over en meget lang periode og derfor i væsentlig grad har ændret skikkelse vil en oprensning, som tilbagefører vandløbet i dets oprindelige skikkelse ikke kunne betragtes som sædvanlig vedligeholdelse, men som en ændring/regulering af vandløbet, som kræver dispensation fra lovens § 3, stk. 1. Der henvises herved til indryk nr. 56 i § 43 NYT og indryk nr. 120 i Nyt om § 3 og § 4.

Ud fra tilsvarende betragtninger er det Skov- og Naturstyrelsens opfattelse, at retablering og spuling af dræn, som ikke har været vedligeholdt over en lang periode, ikke kan betragtes som sædvanlig vedligeholdelse af bestående dræningsanlæg, idet en retablering i sådanne situationer vil medføre betydelige ændringer af et § 3-områdes naturtilstand, jf. herved indryk nr. 80 i § 43 NYT om oprensning af grøfter i skove med 10-30 års mellemrum. I denne situation kan der heller ikke siges at være tale om, at vedligeholdelsen af drænene med en vis regelmæssighed har indgået i den hidtidige praksis for benyttelsen

af de pågældende arealer. I sådanne tilfælde vil retablering og spuling af bestående dræningsanlæg, derfor kræve en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, jf. § 65, stk. 3."

(Skr. af 16/12-1993, j.nr. SN 0061/9-0021).

138. Deponering af bygningsaffald, herunder opbrudt asfalt m.v. på skovveje

Skov- og Naturstyrelsen modtog en henvendelse fra et amtsråd om almindelig praksis i forbindelse med lovlig henlæggelse af bygningsaffald herunder opbrudt asfalt, blandt andet på skovveje i områder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Styrelsen udtalte i den anledning, at spørgsmålet vedrører forskellige dele af Miljøministeriets lovgivning: Miljøbeskyttelsesloven, der administreres af Miljøstyrelsen, samt skovloven, råstofloven og naturbeskyttelsesloven, der alle administreres af Skov- og Naturstyrelsen.

Om denne lovgivning fremgår følgende af styrelsens udtalelse:

"1. Miljøbeskyttelsesloven. For at få belyst de miljøbeskyttelsesmæssige aspekter af sagen har Skov- og Naturstyrelsen bedt Miljøstyrelsen om en redegørelse for indholdet af cirkulæreskrivelserne af henholdsvis den 15. juli 1985 og 2. november 1987 (nu afløst af cirkulæreskrivelse af den 27. marts 1990).

Miljøstyrelsen har svaret, at deponering af affaldsmaterialer skal ske på miljøgodkendte anlæg. Sorteret bygge- og anlægsaffald er generelle undtagelser

for godkendelsespligten, hvorfor de nævnte materialer følgelig alene kan anvendes godkendelsesfrit, når samtlige betingelser i de førnævnte cirkulæreskrivelser er opfyldt. Med hensyn til lagtykkelse er der ikke angivet specifikke krav, men som tommelfingerregel kan angives, at der ikke må udlægges materialer i tykkere lag, end hvis der havde været anvendt primære råmaterialer. Udlægges materialerne i større lagtykkelser, vil det efter Miljøstyrelsens opfattelse være "maskeret" deponering.

2. Skovloven. Etablering af skovveje på fredskovspligtige arealer kræver i.h.t. § 11 statsskovdistriktets accept af, at dette er nødvendigt for skovdriften.

Med hensyn til henlæggelse af bygge- og anlægsaffald på fredskovspligtige arealer, fremgår det af skovlovens § 17, stk. 6, at det er forbudt at henkaste affald i fredskov. Bygge- og anlægsaffald, der udelukkende anvendes som belægning på skovvejene, kan dog uden særlig tilladelse fra statsskovdistriktet anvendes i forbindelse med etablering og vedligeholdelse af skovveje. Dette gælder dog kun under forudsætning af, at materialet er omfattet af alle de betingelser, der er henvist til i Miljøstyrelsens svar.

3. Råstofloven. Genanvendelse af affaldsprodukter på skovveje er i overensstemmelse med råstoflovens § 1, stk. 5, idet der heraf fremgår, at naturbundne råstoffer i videst muligt omfang erstattes af affaldsprodukter.

4. Naturbeskyttelsesloven. For veje i områder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, gælder, at disse kan vedligeholdes ved anvendelse af godkendelsesfri materialer, jvf. Mil-

jøstyrelsens svar.

Er der derimod tale om et nyanlæg af en skovvej ved anvendelse af råmaterialer eller af godkendelsesfri materialer i et beskyttet område, kræver dette en ansøgning indsendt til det lokale amtsråd om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3."

(Skr. af 2/8-1994, j.nr. SN 4312/12-0013).

139. Nedpløjning af oprenset materiale på engarealer langs vandløb

Et amtsråd meddelte efterfølgende dispensation til nedpløjning af oprenset materiale i en 12-15 m bred bræmme langs et vandløb på engarealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det oprensede fyld blev udbredt og arbejdet samt tilsået med korn.

En naturorganisation ankede amtsrådets dispensation under henvisning til, at nedpløjning af oprenset materiale er i klar strid med, hvad der i lovgivningen kan betegnes som sædvanligt vedligeholdelsesarbejde. Samtidig henstillede foreningen, at den foretagne nedpløjning langs vandløbet ikke accepteredes som sædvanligt vedligeholdelsesarbejde.

Vandløbsregulativet for det pågældende vandløb påbød, at alle hindringer fra aflejede dynd- og sandbanker, sten, træ, rødder, plantevækst etc. skulle fjernes fra vandløbet, ligesom der skulle foretages renskrøring af vandløbets sider og sideskrøninger. Fyldet, der oprensedes, skulle oplægges ligeligt til begge sider af vandløbet i en afstand af mindst 0,6 m fra kanten. Lods-ejerne var pligtige til at modtage fyldet, samt til

inden hvert års 1. november at sprede eller fjerne det mindst 5,0 m fra vandløbets kant.

Skov- og Naturstyrelsen lagde i sin afgørelse vægt på, at bearbejdningen og tilsåningen af det oprensede materiale ikke kan karakteriseres som sædvanligt vedligeholdelsesarbejde, der kan gennemføres uden dispensation fra § 3, idet der ikke efter det gældende vandløbsregulativ består nogen pligt hertil, og da her er tale om væsentlige ændringer af engens bestående naturtilstand.

I udtalelsen hed det endvidere:

"Ud fra et økologisk synspunkt havde en spredning i en tyndt lag over hele engområdet været mere hensigtsmæssig, idet dette svarer til følgerne af vandløbets årlige oversvømmelser af de omgivende ferske enge, før vandløbet blev uddybet og udrettet. På denne måde modtog de ferske enge en næringsberigelse til gavn for det naturligt forekommende plante- og dyreliv.

Styrelsen vurderer i det konkrete tilfælde, at en aktiv reableringsindsats dels ikke modsvarer de resultater en sådan indsats kan medføre, dels at den naturlige engvegetation i løbet af relativ kort tid vil reableres på den 12-15 m brede bræmme, hvis den overlades urørt."

Alene på denne baggrund besluttede Skov- og Naturstyrelsen at stadfæste amtsrådets afgørelse.

(Skr. af 7/12-1993, j.nr. SN 4312/12-0056).

140. Tinglysning af påbud om besigtigelse af et ulovligt forhold, nbl. § 74, stk. 2

En amtskommune anmodede Skov- og Naturstyrelsen om en udtalelse om rækevidden af hjemlen til at lade tinglyse påbud, der er meddelt efter naturbeskyttelsesloven.

Der blev særligt rejst spørgsmål, om bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 74, stk. 2 gav hjemmel til at lade tinglyse påbud, som har karakter af "passive" påbud. Som eksempel blev nævnt en sag, hvor ejeren af et areal ved dom var blevet pålagt at respektere et påbud om at ophøre med at dyrke et moseareal, således at arealet naturligt kunne udvikle sig til mose/hede igen. Med dommen var det fastslået, at arealet er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, tidligere naturfredningslovens § 43, men på grund af den ulovlige opdyrkning fremtrådte arealet for tiden som en brakmark, hvorfor der ikke umiddelbart var noget der antydede, at der kunne være tale om et beskyttet areal. I tilfælde af ejerskifte ville der derfor være behov for at tinglyse et påbud af den omhandlede karakter.

I den anledning udtalte styrelsen bl.a. at, "i henhold til naturbeskyttelseslovens § 74, stk. 2, kan tilsynsmyndigheden for ejerens regning lade et påbud om at berigtige et ulovligt forhold tinglyse på ejendommen. Når forholdet er berigtiget, skal myndigheden lade påbudet aflyse fra tingbogen. Denne bestemmelse er en videreførelse af den tilsvarende bestemmelse i naturfredningslovens § 67, stk. 1, 2. punktum.

Bestemmelsen i naturfredningslovens § 67 blev indført i 1984 på grundlag af anbefalinger i betænkning nr. 981/1983, afgivet af et af boligministeren og miljøministeren nedsat udvalg om håndhævelse af bygge- og miljø

lovgivningen. Af denne betænkning og af bemærkningerne til lovforslaget fra 1983 herom fremgår bl.a., at pligten til at lovliggøre et ulovligt forhold påhviler den til enhver tid værende ejer af en fast ejendom. Derimod er pligten personlig i den forstand, at både et administrativt påbud om at lovliggøre og en eventuel tiltale rettes til den konkrete ejer. Skifter ejendommen ejer, må påbudet således af praktiske grunde ofte gentages overfor den ny ejer. En tinglysning er alene af oplysende karakter, jf. § 74, stk. 1. Betydningen af tinglysningen vil imidlertid være, at lovliggørelse af forholdet ikke forsinkes unødigt, idet en køber kan blive advaret om det ulovlige forhold, eventuelt således at ejeren reelt set vil være tvunget til at foretage lovliggørelse, før ejendommen afhændes.

Af de ovenfor nævnte forarbejder til bestemmelsen fremgår det, at det bl.a. har været situationer, som nævnt i eksemplet, man har ønsket at lade være omfattet af bestemmelsen. På den baggrund er det styrelsens opfattelse, at § 74, stk. 2, må forstås således, at den også giver tilsynsmyndigheden ret til at lade påbud af "passiv" karakter tinglyse på en ejendom.

§ 74, stk. 2 indeholder endvidere en forpligtelse for tilsynsmyndigheden til at lade et påbud aflyse fra tingboden, når det ulovlige forhold er berigtiget. I det nævnte eksempel vil det være vanskeligt præcist at sige, hvornår forholdet er berigtiget. Dette spørgsmål må imidlertid bero på amtskommunens vurdering som tilsynsmyndighed af, hvornår arealet igen har udviklet sig til hede/mose. Når en sådan tilstand af amtskommunen vurderes at have genindfun

det sig, vil amtskommunen være forpligtet til at aflyse påbudet."

(Skr. af 23/8-1994, j.nr. SN 4310-0019).
